

روزشمار جنگ

جمعه

۳۱ مرداد ۱۳۶۵

۱۶ ذیحجه ۱۴۰۶

۲۲ اوت ۱۹۸۶

۶۱۰

در ادامه پی گیری مقدمات عملیات در محور حاج عمران (کربلای ۲)، امروز جلسه ای در قرارگاه حمزه با حضور فرمانده کل سپاه و فرماندهان یگان های عمل کننده تشکیل شد. در این جلسه ضمن بیان گزارشی از آخرین وضعیت و میزان هوشیاری دشمن در خصوص عملیات، گزارشی نیز از میزان آمادگی نیروهای خودی، کارهای شناسایی، امکانات و مشکلات موجود، همچنین طرح مانور یگان های عملیاتی داده شد و سرانجام پنجم شهریورماه جاری برای اجرای عملیات تعیین گردید.

در این جلسه ابتدا مسئول اطلاعات و عملیات قرارگاه حمزه (برادر دارایی) وضعیت و اقدامات دشمن در منطقه و میزان هوشیاری او از این عملیات را تشریح کرد و گفت: «دشمن هنوز از انجام شدن عملیات نیروهای خودی در این منطقه مطمئن نشده اما در این مورد هوشیار عمل می کند... دشمن در چهار روز گذشته ۲۷۰ مورد تردد خودرو داشته و منطقه را تقویت کرده و جابه جایی هایی نیز انجام داده است. همچنین در تمام محورها، در حال احداث کانال و میدان های مین و تقویت خطوط پدافندی خود می باشد. (البته یکی از دلایل این تحرکات، نزدیک بودن فصل زمستان و وضعیت جوی منطقه می باشد). این فعالیت ها بیشتر در محور ارتفاعات ۲۵۱۹ و وارس بوده ولی در محور بالا (اشنویه) نیز دشمن کاملاً در مورد حمله نیروهای خودی به یقین رسیده و فعالیت های پدافندی خود را تشدید کرده است... در محور پایین عمده فعالیت نیروهای خودی در گلزرده و برخی محورهای خاص متمرکز است.» وی در خاتمه به عنوان نتیجه گیری گفت: «دشمن در محور بالا (اشنویه) کاملاً از عملیات ما مطمئن است ولی در محورهای پایین هنوز به یقین نرسیده است.»

در ادامه جلسه، فرماندهان یگان های عملیاتی شامل تیپ بدر، لشکر ۱۰ سیدالشهدا، تیپ ویژه قدس، تیپ ۲۱ امام رضا (ع) و قرارگاه های رمضان و حمزه، گزارشی از وضعیت نیروهای تحت امر و طرح مانور خود را برای فرمانده کل بیان کردند. در پایان جلسه امروز، زمان اجرای عملیات با در نظر گرفتن عامل تاریکی هوا، پیش از روشنایی مهتاب پنجم شهریور اعلام شد و مقرر گردید که یگان های عملیاتی نقل و انتقالات خود را تا سه روز آینده انجام

دهند و برای عملیات آماده باشند.^(۱)

۶۱۱

در جلسه‌ای که امروز در قرارگاه نجف با حضور فرمانده کل سپاه برادر محسن رضایی تشکیل شد، آخرین وضعیت آمادگی نیروها برای عملیات دربن‌دیخان و مشکلات و مسائل آنها مورد بررسی قرار گرفت و بر آمادگی کامل نیروها جهت اجرای این عملیات تأکید شد.^(۲) در مجموع طی این جلسه، فرماندهان عملیاتی مشکلات را چنین برشمردند:

۱- پیدا نکردن راه کار مناسب و قطعی. ۲- کمبود نیرو. ۳- آگاهی نسبی دشمن از عملیات. ۴- ضعف آموزش نیروها. ۵- وجود مشکلات و ضعف آمادگی در مراکز عقبه نیروها. ۶- ضعف مهندسی. ۷- کمبود خودرو و تدارکات. ۸- عدم رعایت برخی امور حفاظتی و اختفا (از جمله: عدم استفاده از لباس‌های محلی و کردی در شناسایی‌ها). ۹- آمادگی نداشتن برخی واحدها (توپخانه، تدارکات، ادوات، مهندسی رزمی و ...) و نبودن برخی مسئولان آنها در منطقه. ۱۰- مشکلات در امر احداث جاده‌های تدارکاتی و تکمیل نشدن آنها. ۱۱- زمان‌بری بسیار برای رسیدن نیروها تا خط درگیری.^(۳)

در ادامه این جلسه، در مورد اجرای عملیات فریب (پشتیبانی) در محور "نوسود" پیشنهاد شد که این عملیات در محور "دره تفی" و "نوسود" اجرا شود، زیرا شناسایی نیروها نشان‌دهنده این مطلب است که با اجرای عملیات فریب می‌توان پایگاه‌های ضدانقلاب را نیز در این منطقه از بین برد و نوسود را آزاد کرد. در پایان جلسه قرارگاه نجف، مقرر شد که تصویب نهایی این طرح وابسته به تأیید فرمانده کل سپاه باشد.^(۴)

یکی از جلسات قرارگاه نجف با فرمانده کل سپاه

برادران: محسن رضایی، مصطفی ایزدی (فرمانده قرارگاه نجف)، شهید غلامرضا صالحی (مسئول معاونت عملیات قرارگاه نجف)

۶۱۲

در ادامه حملات هوایی دشمن به مراکز اقتصادی کشور، امروز نیز در ساعت‌های ۱۶:۲۰ و ۱۶:۳۰، تأسیسات شرکت ملی نفت در حومه شهر اهواز شامل مرکز تقویت فشار گاز شماره ۴، انبار "ای جی پی سی" در "کریت کمپ" و کارخانه نمک‌زدایی شماره ۴، بمباران شد که بر اثر آن، دو تن شهید شدند و خسارات کلی به تأسیسات تقویت فشار گاز شماره ۴ وارد آمد.^(۵)

۶۱۳

رئیس‌جمهوری و رئیس شورای عالی دفاع (آیت‌الله خامنه‌ای) در خطبه‌های امروز نماز جمعه، به تبیین مواضع ایران در مقابل موج جدید فشار سیاسی که برای کشاندن ایران به صلح انجام می‌گیرد، پرداخت و ضمن ارتباط دادن این فشارها با نگرانی غرب از پیروزی ایران، بر تمایل نداشتن ایران به توسعه جنگ تأکید کرد، سپس کشورهای حوزه خلیج فارس را این چنین از حمایت از صدام پرهیز داد:

«این که بعضی‌ها دائماً ما را نصیحت می‌کنند که جنگ را توسعه ندهید، این شعار خود ماست. اگر ما خواهان توسعه جنگ بودیم، جنگ تا به حال توسعه پیدا می‌کرد. آن عاملی که نگذاشته است جنگ توسعه پیدا کند، حلم ما بود. ما نمی‌خواهیم درگیری به منطقه کشیده شود و مایلیم روابطمان با دولت‌های منطقه از این که هست دوستانه‌تر شود. آنها هم نصیحت ما را بپذیرند و این قدر در حمایت از صدام پافشاری نکنند.^(۶) ما اطلاعات زیادی از نوع کمک‌هایی که کشورهای منطقه به عراق می‌کنند، در اختیار داریم که شاید به بعضی از دولت‌های دوست این اطلاعات را داده باشیم اما فعلاً نمی‌خواهیم روی آن مسائل، انتقام‌جویانه و ستیزه‌گرایانه دفاع کنیم؛ قصد مبارزه، مخالفت و جنگ‌افروزی را هم نداریم. ما همیشه دفاع کرده‌ایم و الآن هم دفاع می‌کنیم، بنابراین در مقابل کارهایی که علیه ما انجام می‌گیرد، عاجز نیستیم.^(۷) ... ما اگر بخواهیم از همه مقدوراتمان در مقابله با حمله به پایانه‌های نفتی استفاده کنیم، ممکن است که کل صدور نفت از خلیج فارس به خطر بیفتد. ما امکاناتی داریم که تا الآن از آنها استفاده نکرده‌ایم، اما آن کسانی که از عراق حمایت می‌کنند تا به خیال خود بتوانند بر ما ضربه‌ای وارد کرده و ما را مستأصل بکنند، باید بدانند که ما همیشه این امکانات را بلا استفاده نخواهیم گذاشت و وقتی که لازم باشد، ضربه‌ای قاطع و قوی به کسانی وارد خواهیم کرد که عراق بدون کمک آنها نمی‌تواند کاری انجام دهد.»^(۸)

راديو اسرائیل در گزارشی ضمن نقل قسمتی از این سخنان، گفت: «رئیس‌جمهور رژیم تهران بار دیگر کشورهای منطقه خلیج فارس را به طور ضمنی مورد تهدید قرار داد.»^(۹)

۶۱۴

علی‌اکبر ولایتی وزیر امور خارجه ایران در ادامه سفر خود به پاکستان و هند - که در آستانه برگزاری اجلاس عدم تعهد و به منظور هماهنگی دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران با

این کشورها صورت می‌گیرد - امروز در دهلی‌نو در دیداری با نخست‌وزیر هند (راجیو گاندی) که ریاست دوره‌ای فعلی جنبش عدم‌تعهد را به‌عهده دارد، گفت: «جنبش غیرمتعهدها تاکنون در مورد جنگ تحمیلی هیچ کار مفیدی انجام نداده است. حتی از دیگر سازمان‌های بین‌المللی نیز عقب‌تر است، لذا اولین قدم و اولین کاری که جنبش باید انجام دهد این است که رژیم عراق را به عنوان متجاوز و ناقض مقررات بین‌المللی محکوم کند.»^(۱۰)

وی در بازگشت از سفر هند و پاکستان، در فرودگاه مهرآباد گفت: «ما به اطلاع کشورهای که با ما مشورت کرده‌اند رسانده‌ایم که رژیم عراق را باید متجاوز شناخت و به سبب نقض قوانین بین‌المللی محکوم کرد.»^(۱۱)

۶۱۵

وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران (غلامرضا آقازاده) که دیروز از مسکو به تهران بازگشت، امروز طی مصاحبه‌ای توافقی‌های ایران و شوروی را در خصوص مسائل نفتی تشریح کرد. وی ملاقات‌های دو کشور را سازنده و مثبت ارزیابی کرد و به نقل از نخست‌وزیر شوروی افزود که هیچ مانعی برای گسترش روابط دو کشور وجود ندارد.^(۱۲)

در همین زمینه رادیو کُن، بهبود روابط ایران با شوروی را چنین بررسی کرده‌است: «دیپلمات‌های ایران در مسکو فعالیت شدیدی را در این زمینه آغاز کرده‌اند. در آغاز ماه جاری معاون وزیر امور خارجه ایران با گورباچف ملاقات کرد. آقازاده وزیر نفت ایران نیز در پایان سفر موفقیت‌آمیز خود به شوروی، به کشورش بازگشت. بنابر گزارش‌های رسیده از تهران، وزیر امور خارجه ایران قبل از پایان سال جاری میلادی به شوروی سفر خواهد کرد. یک هیئت از سوی دولت ایران نیز به زودی به آلمان شرقی خواهد رفت ... روابط اقتصادی ایران و شوروی که سال‌ها قابل توجه نبود، احتمالاً اینک به سرعت بهبود خواهد یافت. از سوی دیگر، باید دید که آیا روابط سیاسی دو کشور نیز چنین خواهد شد یا خیر ... انتقاد رئیس‌جمهوری شوروی از ایران که اوایل ماه جاری عنوان شده‌بود، اینک توسط "ریشکوف" نخست‌وزیر شوروی نیز تکرار شده‌است. ریشکوف اخیراً از ایران به خاطر عدم تمایل به مذاکره به منظور پایان جنگ انتقاد کرده و به وزیر نفت ایران گفته است که خواستار حل مسئله جنگ خلیج‌فارس مبتنی بر مذاکره می‌باشد.» رادیو کُن در مورد اتفاق نظر شوروی و آمریکا بر جنگ ایران و عراق، گفت: «سخن‌گوی دولت آمریکا روز پنجشنبه گذشته از تدارکات ایران برای آغاز یک حمله جدید ابراز تأسف کرد و از عدم آمادگی این کشور برای انجام دادن مذاکرات صلح انتقاد نمود. مسکو نیز در این زمینه با واشنگتن هم عقیده است.»^(۱۳)

۶۱۶

سرهنک نیک‌نژاد، جانشین ریاست شهربانی، امروز در سخنرانی پیش از خطبه‌های نماز جمعه اهواز با اشاره به تسهیلاتی که جمهوری اسلامی ایران برای اسیران قائل شده‌است،

گفت: «ما هم اکنون از ۱۲ کشور اسیر داریم و این امر، دلیل حضور این کشورها در جنگ با جمهوری اسلامی می‌باشد.»^(۱۴)

۶۱۷

سرکوب کردهای مخالف دولت ترکیه در خاک عراق به دست نیروهای ارتش ترکیه ادامه دارد. به نوشته مطبوعات امروز ترکیه، به دنبال بمباران هفته گذشته قرارگاه‌های کردهای مخالف در شمال عراق که با حملهٔ بمبافکن‌های نیروی هوایی ترکیه انجام شد، یک تیم ۱۰۰۰ نفره از نیروهای کماندویی این کشور نیز طی دو روز گذشته با حمایت هلی‌کوپترهای نظامی وارد خاک عراق شده‌اند و ۳۵ تن از اعضای حزب مخالف چپ‌گرای کارگران کرد (پ‌ک‌ک) را دستگیر کردند. بنابر این گزارش، کردهای مخالف طی این درگیری‌ها برای مقابله با هلی‌کوپترهای نظامی ترکیه، از سلاح‌های موشکی استفاده کرده‌اند.

در همین حال، ده‌ها تن از اهالی منطقه "اولو دره" واقع در استان "حکاری" ترکیه، به جرم همکاری با مخالفان دولت، بازداشت شده‌اند. همچنین پنج تن از نگهبانان بومی که نیروهای دولتی برای مقابله با چریک‌های کرد آنها را مسلح کرده بودند، بامداد روز پنجشنبه با سلاح‌های خود تسلیم کردهای مخالف شده‌اند. از سوی دیگر، مطبوعات امروز ترکیه درگیری‌های اخیر در شمال خاک عراق را در صفحات اول خود به چاپ رسانده و اعلام کرده‌اند که عملیات این نیروها تا سرکوبی کامل مخالفان کرد ادامه خواهد داشت.^(۱۵)

۶۱۸

هفته‌نامه آلمانی "دی‌ولت" به بررسی وضعیت داخلی ایران و مخالفان جمهوری اسلامی پرداخته و در مقاله‌ای دربارهٔ اوضاع مخالفان جمهوری اسلامی ایران، نوشته‌است: «اتحاد رجوی با عراق باعث شد تا عده بسیاری از هواداران مجاهدین خلق از این سازمان روی گردان شوند.» این هفته‌نامه تأکید کرده‌است: «مردم ایران از مخالفان (سازمان رجوی) که به دامان دشمن پناه برده‌اند، حمایت نمی‌کنند.» این نشریه در خصوص نهضت آزادی نوشته‌است: «چند ماهی است طرفداران مهندس بازرگان سعی بر تشکل و سازماندهی دارند تا یک گروه مخالف اما رسمی، قانونی و غیرپارلمانی را پایه‌ریزی نمایند.» "دی‌ولت" از بازگشت ایرانیان خارج از کشور نیز خبر داده است: «به خاطر تشویق‌های ایران، تعدادی از ایرانیان به کشورشان بازگشته‌اند.»^(۱۶)

مجله دی‌ولت درباره تأثیر فشارهای اقتصادی بر مردم چنین نوشته است: «منتقدان رژیم ایران قبل از هر چیز، روشن‌فکران و افراد ثروتمند غرب‌زده هستند. ناظران بی‌طرف معتقدند که اوضاع نابسامان اقتصادی در قشر وسیع مردم در شهرستان‌ها تاکنون اثر منفی به جای نگذاشته است. تهیه مواد اصلی خوراکی مانند شکر و برنج همچون گذشته از طریق دریافت کوپن ارزاق ادامه دارد و این امر شامل اجناس مورد نیاز همچون پودر لباسشویی و صابون نیز می‌شود. اکثر ایرانیان خود را برای شرایط موجود وفق داده‌اند و خطر جدی قدرت اسلامی را

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۵/۵/۳۱

- ۱- سند شماره ۰۲۳۲/پ ن مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "طراحی و آماده‌سازی عملیات کربلای ۲"، قرارگاه حمزه، ۱۳۶۵/۵/۳۱، نوارشماره ۱۹۹۸۰، ص ۲ و ۳؛ و- سند شماره ۱۲۲۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: دفترچه ثبت راوی قرارگاه نیروی زمینی، راوی: اسدالله احمدی، ۱۳۶۵/۵/۲۲ تا ۱۳۶۵/۶/۲۲، ص ۶۷.
- ۲- سند شماره ۱۲۳۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: دفترچه ثبت راوی قرارگاه نجف در عملیات منتفی شده بنی‌هاشم "در بند یخان"، راوی: امیر رزاق‌زاده، ۱۳۶۵/۵/۲۶ تا ۱۳۶۵/۶/۲، ص ۵۷.
- ۳- پیشین، ص ۸۰.
- ۴- مآخذ شماره ۲ ص ۴۳ و ۴۸.
- ۵- خبرگزاری جمهوری اسلامی "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۶، ۱۳۶۵/۶/۱، ص ۲؛ و- سند شماره ۲۲۶۱۱۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی داخلی سپاه، ۱۳۶۵/۶/۱۲، ص ۵۳.
- ۶- روزنامه رسالت، ۱۳۶۵/۶/۱، ص ۹.
- ۷- پیشین.
- ۸- مآخذ شماره ۶.
- ۹- مآخذ شماره ۵، ص ۳، به نقل از رادیو اسرائیل.
- ۱۰- مآخذ شماره ۶، ص ۱۲، دهلینو، خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۱۱- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۶/۱، ص ۳.
- ۱۲- پیشین، ص ۱۷.
- ۱۳- خبرگزاری جمهوری اسلامی "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۷، ۱۳۶۵/۶/۲، ص ۸ و ۹، به نقل از رادیوکلن، ۱۳۶۵/۶/۱.
- ۱۴- مآخذ شماره ۵، ص ۲۳.
- ۱۵- مآخذ شماره ۶، ص ۱۲.
- ۱۶- مآخذ شماره ۱۳، ص ۲۱، به نقل از هفته‌نامه "دی ولت".
- ۱۷- اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، "بررسی مطبوعات جهان"، نشریه شماره ۱۱۷۲، ۱۳۶۵/۷/۲، ص ۹ و ۱۰، به نقل از هفته‌نامه "دی سایت"، چاپ آلمان، ۲۲ اوت ۱۹۸۶.